

## دست‌به‌زیستی برای نگهداری کودکان متکدی بسته است

کودکان کار، متکدی، فاقد شناسنامه و تبعه بیگانه با هر برچسبی که باشند وضعیتی نگران کننده دارند و احتمال تداخل آسیب‌ها در آنها زیاد است؛ کودکانی که بارها در طرح‌های ضربتی جمع‌آوری شده، اما بدون ساماندهی مستمر دوباره به جامعه باز گردانده و در انواع آسیب‌های اجتماعی غوطه‌ور می‌شوند.

به گزارش ایسکانیوز و به نقل از آرمان با وجود این، چندی پیش رئیس سازمان بهزیستی عنوان کرد: در حال حاضر در حال رایزنی با قوه قضائیه هستیم تا چنانچه کودک ایرانی و غیرایرانی بیش از دو بار در طرح‌های جمع‌آوری شناسایی شده به بهزیستی ارجاع داده شود، نسبت به پذیرش بلند مدت آنها در مراکز شبه خانواده اقدام کنیم و در صورت مراجعه والدین نیز آنها را به خانواده تحویل نداده و رها نکنیم. هرچند این مساله تا حدودی شاید بتواند حق نگهداری کودکان را از خانواده‌های بی صلاحیت سلب کند، اما در دل خود با موانع قانونی همراه است که باید منتظر اعلام نتیجه از سوی قوه قضائیه بمانیم.

نگین باقری در این گزارش می‌نویسد: بارها و بارها از جمع‌آوری کودکان متکدی سخن گفته شده و بارها و بارها نیز طرح‌هایی در این زمینه ارائه شده است، اما هنوز شهر عاری از کودکان متکدی نیست. کاش از نگاه سطحی مخدوش شدن چهره شهر بگذریم و به سرنوشت غمبار کودکانی توجه کنیم که زاییده فقر و بی‌عدالتی‌ها هستند؛ کودکان متکدی ای که لباس کار بر تن می‌کنند و در سطح شهر از کوچه و خیابان گرفته تا اتوبوس و مترو و بازار در میان مردم قدم می‌کشند، چرا که سو مدیریت‌ها مسیر کودکان آنها را به بیراهه کشانده و این چنین آنها از رویاهای خود بازمانده‌اند. گرچه سازمان‌هایی هم در این بین هستند و هر چند وقت یک بار لباس مسئولیت را بر تن کرده و با اجرای طرح‌هایی قصد جمع‌آوری و ساماندهی این کودکان را دارند، اما در عمل می‌بینیم که این طرح‌ها نه تنها مفید فایده نبوده، بلکه دوباره کودکان متکدی از سر و کله شهر بالا می‌روند و ظاهراً آش همان آش است و کاسه نیز همان کاسه. تازه ماجرا به اینجا ختم نمی‌شود، چرا که سازمان‌های متولی که همیشه سنگ رفع آسیب‌های اجتماعی را به سینه می‌زنند این کودکان را در مدت زمان کوتاه نگهداری کرده و بنا به دلایلی دوباره آنها را در سطح شهر رها می‌کنند و این چنین می‌شود که مردم و خیابان‌ها هم به وجود کودکان متکدی و هم به طرح‌های ضربتی و مقطعی جمع‌آوری و ساماندهی آنها عادت کرده‌اند. از این رو دوباره به سر پله اول باز می‌گردیم و دوباره از وجود کودکان متکدی در سطح شهر گله می‌کنیم و دوباره پشت سر هم طرح و ایده می‌دهیم تا اینکه همان کودکان در دل انواع آسیب‌ها بزرگ می‌شوند و این بار ضربه مهلک تری را به جامعه وارد می‌کنند. این در حالی است که سپردن کودکان متکدی به خانواده‌های ناکارآمد که صلاحیت و توانایی نگهداری از آنها را ندارند با منع قانونی مواجه است.

منعی برای تحویل کودک به خانواده وجود ندارد

هفته گذشته رئیس سازمان بهزیستی کشور درباره طرح ضربتی جمع‌آوری متکدیان که با هماهنگی فرمانداری تهران و با همکاری شهرداری تهران به مدت ۱۰ روز اجرا خواهد شد، عنوان کرد: در این طرح پوشش و ساماندهی افراد زیر ۱۵ سال بر عهده بهزیستی است، طوری که پس از شناسایی، جمع‌آوری و غربالگری به بهزیستی معرفی خواهند شد. انوشیروان محسنی بندپی اظهار کرد: اعلام آمادگی کرده ایم که بهزیستی تهران آمادگی پذیرش و ساماندهی تمامی کودکان زیر ۱۵ سال شناسایی شده در این طرح را دارد. رئیس سازمان بهزیستی کشور همچنین خاطرنشان کرد: مشکل بهزیستی در طرح‌های ساماندهی این کودکان است. برای مثال اگر صبح کودک را

شناسایی و پذیرش کنیم و عصر همان روز والدین آنها برای باز پس‌گیری کودکشان به مراکز بهزیستی مراجعه کنند به لحاظ قانونی و حقوقی هیچ منعی برای عدم تحویل کودک به خانواده نداریم و نمی‌توانیم از این امر اجتناب کنیم. محسنی بندی همچنین عنوان کرد: حداقل حدود ۷۰ درصد متکدیان در تهران، غیر ایرانی هستند. او همچنین عنوان کرد: از مرداد امسال طرح جمع‌آوری و ساماندهی متکدیان را اجرا کرده‌ایم و تا حدود دو هفته پیش و قبل از آغاز اجرای طرح ضربتی ۱۰ روزه تعداد ۲۴۶۰ کودک زیر ۱۵ سال را پذیرش کرده و هم‌زمان برای والدین آنها نیز کلاس‌های مهارت‌آموزی برگزار کردیم. رئیس سازمان بهزیستی کشور ادامه داد: طی رایزنی‌های صورت گرفته با آموزش و پرورش بازماندگان از تحصیل را نیز به کلاس‌های درس برگرداندیم. محسنی بندی در ادامه بر لزوم اجرای طرح‌های ساماندهی کودکان کار و خیابان و همچنین متکدیان تاکید کرد و گفت: باید این طرح‌های جمع‌آوری و ساماندهی اجرایی شود. زیرا برخی از این کودکان متصل به باندهایی هستند که از آنها برای توزیع مواد مخدر، قاچاق یا سایر جرایم سواستفاده می‌کنند. این در حالی است که با این جمع‌آوری‌ها می‌توان از این مسائل تا حدی پیشگیری کرد. او اظهار کرد: فردی که از کودکی و از سنین پایین در مسیر تکدی‌گری قرار می‌گیرد، خود در آینده تهدیدی برای جامعه خواهد بود. زیرا فرهنگ انجام اقدامات خلاف قانون در وی رشد خواهد کرد. بنابراین چنانچه این شناسایی‌ها صورت بگیرد و با توجه به آنکه بهترین زمان یادگیری کودکی است، آموزش‌های مهارتی زندگی نیز به آنها ارائه شود، یا در صورت بازماندگی از تحصیل به مدارس برگردانده شوند، یا در صورت محدودیت مالی خانواده تحت پوشش حمایت‌های مالی خانواده قرار بگیرند، بسیاری از آسیب‌ها را می‌توان ساماندهی کرد. رئیس سازمان بهزیستی کشور ادامه داد: در حال حاضر سازمان بهزیستی با همکاری بیش از پنج سازمان مردم‌نهاد این طرح را پیگیری می‌کند. بندی همچنین بیان کرد: در حال حاضر در حال رایزنی با قوه قضائیه هستیم تا چنانچه کودک ایرانی و غیرایرانی بیش از دو بار در طرح‌های جمع‌آوری شناسایی شده به بهزیستی ارجاع داده شود، نسبت به پذیرش بلندمدت آنها در مراکز شبه‌خانواده اقدام کنیم و در صورت مراجعه والدین نیز آنها را به خانواده تحویل نداده و رها نکنیم. رئیس سازمان بهزیستی کشور در پایان اعلام کرد: تامین محل نگهداری افراد در طرح ضربتی جمع‌آوری متکدیان بر عهده شهرداری تهران بوده، اما ارائه خدمات مددکاری، تربیتی، آموزشی، اجتماع‌پذیری و... برعهده سازمان بهزیستی خواهد بود.

نگهداری کودکان بدون اجازه ولی آنها ممکن نیست

یک وکیل دادگستری درباره کودکان تکدی در گفت‌وگو با آرمان می‌گوید: امروزه تکدی‌گری در کشور ما بسیار رواج یافته و غالباً دیده می‌شود اشخاصی که ظواهر آنها نشان از تکدی بودن آنها نیست در خیابان‌ها پراکنده شده و دست نیاز به سوی مردم دراز می‌کنند.

محمد صالح نیکبخت می‌افزاید: این امر معلول است و علت آن وضعیت بد اقتصادی و ناکافی بودن درآمدهای بسیاری از مردم است. او با اشاره به اینکه اکنون مساله جمع‌آوری کودکان تکدی مطرح شده است، اظهار می‌کند: هر چند ممکن است بعضی از کودکان را مانند کودکان گل‌فروش یا دستفروش در خیابان‌ها به صورت سازمان یافته به این کار وادار کنند، ولی از جهت دیگر بسیار دردناک است و آن اینکه کودکانی که باید در این سن و سال در مدارس به تحصیل بپردازند و شادی کنند نوعاً یا مجبور به تکدی‌گری هستند یا آنها را به کار گرفته‌اند. صالح نیکبخت در مورد مراکز شبه‌خانواده عنوان می‌کند: به همین دلیل طرح سازمان بهزیستی در مورد جمع‌آوری متکدیان هر چند می‌تواند مسکنی باشد، ولی نمی‌تواند چاره کار و درمان درد به حساب آید. او ادامه می‌دهد: برای از بین بردن تکدی‌گری به صورت عام و به ویژه اطفال توجه به وضعیت اقتصادی مردم در کشور ما ضروری است و این از آن جهت مهم است که سفره درآمد دولتی کشور ما اکنون نان خور فراوانی دارد. این وکیل دادگستری توضیح می‌دهد: وقتی این سفره افرادی بیش از آنچه در برنامه ریزی‌ها پیش‌بینی می‌شود نان خور دارد، خوراک موجود هم کفایت نمی‌کند و از قدیم گفته‌اند شکم گرسنه خدا نمی‌شناسد. او اضافه می‌کند: به این ترتیب برای آنکه کار سازمان بهزیستی به نتیجه برسد باید راهکار اساسی جست‌وجو شود و این راهکار هم به این صورت که مطرح کرده‌اند شبهه غیر قانونی بودن نگهداری آنها را در مراکز شبه‌خانواده به وجود می‌آورد. این وکیل دادگستری تصریح می‌کند: زیرا پدران این کودکان ولی خاص آنان هستند و بدون اینکه موجبات ضم‌امین فراهم آید نمی‌توان کودکان را بدون اجازه ولی خاص آنها وادار به

انجام کاری کرد یا در جایی نگه داشت، مگر اینکه در هنگام دستگیری دفعه اول و دوم از ولی این کودکان وکالتی گرفته و به سازمان بهزیستی تحویل داده شوند تا از کودکان برای مدت زمان محدود یا نامحدود در مراکز شبه خانواده نگهداری به عمل آید.

دریافت کننده و انتشار دهنده : زهره حاجیان

۷۰۰۷۰۰